

Kilde 8.5

Anonimale-krøniken

Anonimale-krøniken er en samling af beskrivelser fra Englands historie fra bibelsk tid til 1382. Sandsynligvis er krøniken samlet og til dels skrevet i et cistercienserkloster i Yorkshire. Den sidste del af krøniken, hvoraf dette er et uddrag, er forfattet omtrent samtidig med begivenhederne, og dele af den er muligvis baseret på øjenvidner. Uddraget beskriver slutningen på et stort bondeoprør i 1381. Kong Richard 2., der på dette tidspunkt var 14 år gammel, mødtes med lederen af bondeoprøret på en mark uden for London.

Kongen bad Londons borgmester William Walworth gå til bønderne for at få deres leder i tale. Da borgmesteren tilkaldte ham, kom Wat Tyler fra Maidstone til kongen fuld af selvtillid, ridende på en lille hest, så folk kunne se ham. Og han steg af hesten, bevæbnet med en daggert, som havde han taget fra en anden mand. Da han stod af hesten knælede han let, hvorpå han tog kongens hånd og rystede den kraftigt og hårdt og sagde: "Broder, hav tillid og vær glad, for indenfor 14 dage vil folk hylde dig, og vi skal være gode venner." Og kongen sagde til Wat: "Hvorfor drager du ikke tilbage til din egn?" Men den anden svarede og svor, at hverken han eller hans mænd ville tage hjem igen, før de havde fået deres krav indfriet. Og truende sagde han, at landets adelsmænd ville fortryde det bitterligt, hvis bønderne ikke fik deres vilje. Så spurgte kongen, hvilke krav de stillede, og han sagde, at han ville acceptere alle deres krav, uden indsigelse, på skrift og forseglet.

Derpå sagde Wat, at de krævede, at (...) det fremover skulle være forbudt at dømme nogen fredløse, og at ingen adelig skulle have militære eller juridiske særrettigheder, og at der skulle være lighed mellem alle folk bortset fra kongen, og at den Hellige Kirkes ejendomme ikke skulle ejes af de gejstlige, eftersom de havde rigeligt i forvejen takket være donationer, og at resten af kirkens ejendom skulle fordeles blandt folk i sognet. Og han forlangte, at der kun skulle være en biskop i England og at alt den jord, kirken ejede, skulle konfiskeres og fordeles blandt folk. Og han forlangte, at der ikke længere skulle være fæstebønder i England, og at alle mænd skulle være frie og lige.

Hertil kongen svarede hurtigt, at han ville acceptere alle krav, dog ville han selv forblive på tronen. Og derpå bad han ham tage hjem.

Wat Tyler sendte bud efter en flaske vand, så han kunne skylle sin mund på grund af den voldsomme varme, og da vandet blev bragt til ham, skyllede han sin mund på en meget ubehøvlet og ulækker måde foran kongen. Og så fik han dem til at bringe sig

en kop øl, og tog en ordentlig slurk, hvorpå han i kongens påsyn satte sig på hesten igen.

Da sagde en hofmand fra Kent, som var med i kongens følge, at han kendte Wat som den største tyv og røver i hele Kent. På grund af disse ord forsøgte Wat at stikke ham ned med sin daggert og ville have dræbt ham i kongens påsyn. Men Londons borgmester blandede sig og arresterede ham, hvorpå Wat rasende stak sin daggert i borgmesterens mave. Men – som det behagede Gud – borgmesteren havde rustning på og tog ingen skade, men som den hårdføre og energiske mand, han var, trak han sit sværd og slog tilbage på Wat og gav ham et dybt sår i nakken, og derpå et stort sår på hovedet.

I løbet af dette klammeri var der en af kongens mænd, der trak sit sværd og gennemborede Wat to eller tre gange og sårede ham dødeligt. Wat sporede sin hest, råbte til sine folk, at de skulle hævne ham, og hesten bar ham et stykke vej og hvorpå han faldt halvt død til jorden. Da folk så ham falde, og da de ikke vidste hvorfor, spændte de deres buer og skød, hvorefter kongen selv sporede sin hest og red hen imod dem og befalede dem at komme med ham til Clerkenwell Fields.

I mellemtiden red Londons borgmester så hurtigt han kunne tilbage til byen og befalede, at alle mænd skulle bevæbne sig så hurtigt som muligt for at komme kongen til hjælp på Clerkenwell Fields, for han var i stor nød. Og oldermændene kom til ham med deres håndgangne mænd, en stor og fin gruppe velbevæbnede mænd. Og de omringede oprørerne som får i en fold. Efter borgmesteren havde beordret byens mænd til at undsætte kongen tog han et kompagni riddere til Smithfield, for at gøre en ende på oprørslederen. Og han [borgmesteren] fik ham båret ud til midten af Smithfield, hvor alle hans fæller kunne se ham, og halshuggede ham der. Således endte hans ynkelige liv. Borgmesteren satte hans hoved på en stage og foreviste det for kongen. Og da kongen så hovedet, takkede han borgmesteren overstrømmende, for hvad han havde gjort. Og da oprørerne så, at deres leder, Wat Tyler, var død på en sådan måde, faldt de på knæ midt i hvedemarken, som slagte mænd, og de bad kongen om nåde for deres forbrydelser. Og kongen gav dem velvilligt nåde, og de fleste flygtede. Men kongen beordrede to riddere, at de skulle føre mændene fra Kent sikkert gennem London, så de kunne komme hjem uskadte.